

ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය පැහැරගැනීම් හා වධ හිංසා දිගටම පවතින බව එක්සත් ජාතින්ගේ ඒවාන්සිය පවසයි

UN agency says government torture and abductions continue in Sri Lanka

සමන් ගුනදාස විසින්
2016 දෙසැම්බර් 19

ශ්‍රී ලංකා ආන්ත්‍රික යටතේ, වධ හිංසා හා පැහැර දිගටම දිගටම කේරී ගෙන යන බව වධ හිංසා වලට එරෙහි එක්සත් ජාතින්ගේ (එජා) සම්මුතියේ අන්තර්ජාතික ක්‍රියාත්මක කිරීම් නිර්ක්ෂණය කරන එජා මංධිලය වන වධහිංසාවට එරෙහි කමිටුව (ව්‍යුත්ක) අනාවරනය කළේය. මෙම මස මුලදී නිකුත් කළ වාර්තාවක මෙම වෝද්‍යා අනුළත් වේ.

“තමන්ගේ පරිපාලනය යහා පාලනය” නියෝගනය කිරන බවට ජනාධිපති සිරසේන හා අගමිති විතුමසිංහ ගේ අවධාරනය කිරීම් වලට පවතින්, බෙදුම්වාදී දෙමළ රුලම් ව්‍යුත්ති කොට සංවිධානය 2009 දී පරාජය කොට වසර හතක් ඉක්ම ගොස් තිබියදී, කොළඹ පොලස් රාජ්‍ය පාලන විධිතම කමිකරු පත්තියට හා පිඩිත ජනතාවට එරෙහිව තවමත් පාවතිවි කිරන බව ව්‍යුත්ක පැහැදිලි කරයි.

වෝද්‍යාවල සක්‍රීලාංසු ස්වභාවය කුමක්වුවද, ශ්‍රී ලංකාවේ “පොලිසියේ අපරාධ පරීක්ෂන දෙපාර්තමේන්තුව (සිඳුයිඛී) විසින් නඩු බොහෝමයක අපරාධ පරීක්ෂන වලට අදාළව සාමාන්‍ය කුමවේදය” ලෙස හාවත කරනු ලබන්නේ වධ හිංසා, බව එජා විශේෂ නියෝගීත දුවාන් ර. මෙන්ඩේස් 2016 මයි වලදී කළ ප්‍රකාශය වාර්තාව ඉස්මතු කොට දක්වයි.

වරෙන්තුවක් නොමැතිව සකේ කරවෙක් අත් අධිංශුවට ගැනීමට, අත් අධිංශුවට ගත් දිනය හෝ වේලාව සටහන් නොකර ඔවුන් රඳවා ගැනීමට හා “බෙහෙත්කාරය යටතේ නොරුරු ලබාගැනීමට හැකිවන ලෙස” පරීක්ෂන පැවතෙන්වීමට ශ්‍රී ලංකා පොලිසියට පූළුල් පරාසයක බලතැල හිම්ව ඇති බව වධහිංසාවට එරෙහි කමිටුව සඳහන් කරයි.

මෙම ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධ කුම අධිකරනය විසින් වසන් කෙරෙන අතර “මෙම කුමවේදය වලක්වාලීමට අන්තර්ජාතික ගැනීමේ නීතිමය තත්ත්වය හෝ පොලස් පරීක්ෂන පැවතෙන්වීම ගැන නියිකාකාර අධික්ෂණයක් නීතිපති හෝ අධිකරනය නොපවත්වන” බව වාර්තාව පැවසිය.

“පුරුව-විතිග්‍රෑව නඩු අයිමේදී මහේස්ත්‍රාත්වරුන් නීතිරුම විය හැකි පිඩා කිරීම් ගැන ප්‍රශ්න නොකරන අතර තව දුරටත් ඒ පිළිබඳ සෞදා නොබලමින් සකේ කරවන් රමාත්ඩි හාරයේ රඳවා තබා ගැනීමට පොලස් නිලධාරීන්ගේ කෙරෙන ඉල්ලීම් පිළිගන්නා”

බවද එජා විශේෂ නියෝගීත මෙන්ඩේස් සඳහන් කර ඇති බව වධහිංසාවට එරෙහි කමිටුව උප්‍රවා දක්වා ඇතේ.

“සුදු වැන් පැහැරගැනීම්” හා පොලිසිය හා හමුදාව විසින් “සිරකර තැබෙන නොදුන්නා ස්ථාන” හිදී දරුණු වධ හිංසාවලට මුහුන දුන් බොහෝ පුද්ගලයන් ගැන මැතිකාලයේ කළ වෝද්‍යා සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකා රජය පරීක්ෂන පවත්වා නැති බව එජා කමිටුව පැවසුවේය.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ “රහස් වධ හිංසා කදවුරු හෝ රඳවා තබන ස්ථාන නැති” බවට කරන ආන්ත්‍රික ප්‍රකාශ ප්‍රතික්ෂේප කරන වධහිංසාවට එරෙහි කමිටුව නිතිය ක්‍රියාවේ යොදුවන මුළය්පානවලත්, හමුදා කදවුරු හා සරනාගත කදවුරු තුළත් හා “ප්‍රනරත්වාපන මධ්‍යස්ථාන” තුළත් වධ හිංසා සිදුවෙමින් පවතින බව පැවසුවේය. “එළුරිටිර් ය සමග, දුරස්ථී හෝ සම්බන්ධතාවයක් පවති” පුද්ගලයන් සකේකරවෙන් ලෙස තබා ගෙන තිබුනු බව එය තවදුරටත් පැවසුවේය.

ශ්‍රී ලංකාවේ පූළුතරයක් වන දෙමළ ජනගහනය සමග “සහජවනය” පෝෂනය කරන බවට ආන්ත්‍රික ප්‍රකාශ කරන අතරේදී, යුද්ධයෙන් විනාශ වුන උතුරු හා නගේ-නගිර පළාත්වල ම්ලටර වාඩ්ලා ගැනීම දිගටම ගෙනයම් රජය තම වර්ගවාදී පිඩිතය පවත්වා ගෙන යයි.

“සිඳුයිඛී සහ ටිඳුයිඛී (තුයේ විමර්ශන අංශය) යෝ පුද්ගලයන් විසින් ගැවුමෙන් (යුද්ධයෙන්) පසු කාලයීමාව තුළ මතින් ආම කදවුරුවේදී හා අනෙකුත් පුද්ගලයෙන් අත් අධිංශුවට ගත් පුද්ගලයන්ට එරෙහිව කළ ලිංගික අධින්තේවීම් අනුළුව පූළුල්ව පැතිරුණු වධ හිංසා ගැන වෝද්‍යා” සඳහන් වන්නාවු මානව අධිකාරීකිතම් පරීක්ෂා කරන එජා මහ කොම්සාරිස්ගේ කාර්යාලයෙන් නිකුත් කරන වාර්තාව වධහිංසාවට එරෙහි කමිටුව ගෙනහැර දක්වා ඇතේ.

ත්‍රික්තාමලයේදී විශේෂ කාර්ය බලකා පුද්ගලයන් විසින් උසස් පෙළ පාසල් ඕෂ්පයින් පහක් පේලියට තබා මරා දුමුනු ලැබේමේ වෝද්‍යාව හා මුත්තුරුගිදී අක්ෂන් කොන්ට්‍රා ලේ ගෙම් ආයතනයෙහි සහනාධාර යෝවකයන් 17 ක් මරාදුමීමේ වෝද්‍යාව වනි ඉහළ ගනයේ සිදුවීම් ගැන කොම්සාරිස් පැතිරුණු විමර්ශන නීමා කර නොමැති. රාජ්‍යපක්ෂ ආන්ත්‍රික යටතේ පැවතෙන් යුද්ධය යෝ පන ගන්වීම දක්වා ගෙන ගිය කොම්ස් උත්ස්සන්න කෙරුණු ම්ලටර පැක්ස්පකිරීම් සමග

2006 ජනවාරියේදී සිංහන් මරා දමන ලද අතර ලේ වැකි ගැටුම නැවත පටන් ගෙන මසක් අනුලතු එනම් 2006 අගෝස්තුවේදී සහානාධාර සේවකයන් මරා දුමිනි.

2009 යුද්ධය නතර වූ තනේ සිට දුෂ්චරණ හා ලිංගික අඩුන්තේට්ටම් සිද්ධින් 39 ක ප්‍රගතිය සම්බන්ධව ඉල්ලා සිටි විස්තර බඩා දී නැති බව වධනිංසාවට එරෙහි කම්ටුව පැවසිය. රාජ්‍ය හමුදාවන්ට එරෙහිව ඇති වධ හිංසා පිළිබඳ වෝද්‍යා ගැන නිතිමය ක්‍රියාමාර්ගවල අඩුව සම්බන්ධව ද එය තම උත්සුකතා ප්‍රකාශ කළේය.

රජය විසින් පත් කළ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන්ට (ශ්‍රීලංකානිකා) 2012 සිට වධ හිංසා පැමිනිල 2,259 ක් ලැබේ ඇති බව ව්‍යුතක වාර්තා කළේය. වෝද්‍යා නිතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ගොමු කර ඇති අතර එය කිසිදු ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් නොකර තුදෙක් සියල්ල පොලීසිය වෙත යටා තිබේ. 2015 දී, ශ්‍රීලංකානිකාව එවැනි වෝද්‍යා 425 ක් ලැබේ ඇති අතර මේ වසරේ මුළු මාස අව තුළ 208 ක් ලැබේ තිබේ.

පොලීසිය විසින් වධ හිංසාවලට සාමාන්‍යයෙන් හාවතා කරන ක්‍රම ගැන විස්තරාත්මක වාර්තාවක් ශ්‍රීලංකානිකා වධනිංසාවට එරෙහි කම්ටුව වෙත බඩා දී තිබේ. මෙම ක්‍රියාවන් අතර “පුද්ගලයා නිරවත් කිරීම හා අනෙන්, කකුලෙන්, පොලුවලින්, හා යකඩ පොලුවලින් පහර දීම, පොලුවලින් කකුලේ යට පත්‍රුවලට පහරදීම, පහරදීමෙන් පසු බිමට වතුර නොදී සිටීම, පුද්ගලයාට පහත් ක්‍රියා කරන්නයි බල කිරීම, පයන් පැහැම හා පයන් ගැසීම, අයේවලට, මුහුනට හා ලිංගෝන්දායන්ට මිරිස් වතුර ගැම, පුද්ගලයා දැන් වෙළන් එල්ලා තැබීම හා කරකැවීම්/ හා හෝ දෙපාවල යට්පත්‍රුවලට පහරදීම, පුද්ගලයාගේ නිය ගැලවීම, පුද්ගලයා රන්නේලයකට හෝ සිරුමැදිරියේ පොල්ලකට පැය ගනනක් මාංව ගොදා තැබීම්” අනුලත් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ බස්නාහිර පලාතේ කළුතරදී 2016 මාත්‍රවලදී නිතිවරෝධී මත්ද්ව්‍ය ලග තබාග නීමේ වරදට පොලීසිය විසින් අත්අඩංගුවට ගනු ලැබූ එක් පුද්ගලයෙකුගේ වෙළද්‍ය වාර්තාවෙන් “ඉදිරිපෙළ දතක් අහිම්වීමක්, වැළම්වෙහි සිරීම තුවාලයක්, හා ගිරිරයේ සිරීම හා තැලීම් තුවාල අනුලුව තුවාල දෙළඟක්” තිබූ බව අනාවරනය විය. “වෙළද්‍ය නිලධාරීන්ට ලෙහෙසියෙන් හඳුනාගත නොහැකි වන්නාවූ ක්‍රම හාවතිකර ගාරීරක වධ හිංසා පැමිනවීම වැඩිවි ඇති” බව වධනිංසාවට එරෙහි කම්ටුව වාර්තාව පෙන්වා දේ.

“පුද්න කිරීම්වලදී පමනක් නොව ඇත් අඩංගුවට ගැනීමේදී පවා” වධ හිංසාවලට එක් කෙරෙන බවද “සාමාන්‍යයෙන් පැමිනිකරවෙන් අඩු ආදායම්ලාභී

පවුල්වල ඇය” බවද ශ්‍රීලංකානිකා තොරතුරු පෙන්වා දෙයි. අවස්ථා ගනනාවකදී, ඇත් අඩංගුවට ගැනීම වරදවා හඳුනාගනීමක ප්‍රතිපල විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ සිරුමදිරි පිරි ඉතිරි ඇති බව පවසන වධනිංසාවට එරෙහි කම්ටුව ඇඩු හතේ ඇඩු පහේ මදිරියක තුන් දෙනෙක් සිර කළ අවස්ථාවක් දී. ඇදෙන් රහිතව බිම තිදා ගන්නට සිදුවීම්, හා රාත්‍රී කාලයේදී ගරීර කාන්තා සඳහා එලාස්ටික් බාල්දියක් පාවලිව කිරීමට බලකිරීම් ගැන ද සඳහන් කර ඇති.

වධ හිංසාවලට ගොදුරු වූ බොහෝ දෙනාව උපරිමාධිකරනය හරහා නිතිමය සහනයක් හෝ වන්දි ලබාගනීමකට ඉහළ මුළු වියලුම් නිසා ඉඩක් නොමැතිව බව එජා කම්ටුව පෙන්වා දී ඇති. උසාවියෙහි ගොඩ ගැයි ඇති මුළුක අධිකවාසිකම් පෙන්සම් ගොන්න ගැන ද එය තම අවධානය ගොමු කර තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ තුස්තවාදය වැළක්වීමේ පනත (තුවපෙ) යටතේ රඳවා ගනු ලබන්නෙක් වසර 15 තෙක් නඩු ඇයිමක් නොමැතිව තබා ගත හැකි. වෝද්‍යා නොමැතිව පැය 72 සඳහා ඔවුන් රඳවා ගත හැකි අතර මහේස්ත්‍රාත්වරයෙක් වෙත ඔවුන්ගේ නඩුව ඉදිරිපත් කරන්නට පෙර මාස 18 තෙක් රඳවා ගැන හැකිය. තුවපෙ වෙනුවට ගෙන ඒමට යෝජිත තව ප්‍රති තුස්තවාදී පනත ගැන කිසිදු තොරතුරක් රජය බඩා දී නැති බව වාර්තා පැවසිය. විශේෂයෙන්ම කමිකරු පනත්තිය හා සමාජවාදීන් ඉලක්ක කරමින් සින්ම දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වයක් මැයි පැවතීම්වීමට පාවතිව කිරීමට පුළුල් පොලීස් බලනා හා තුස්තවාදය ගැන පුළුල් අර්ථ දැක්වීමක් තව සැලසුම්ගත නිතියට (බලන්න: ශ්‍රී ලංකාවේ පොලීස් රාජ්‍යකාරී පදනම් සකසන තව තුස්ත විරෝධී නිති, <http://www.ws.ws.org /sinhala/2016/2016nov/sril-02n.html>) අනුලත් වේ.

නොවැම්බරයේ පිනිවාහිදී පැවති තම රස්වීමේ රජයේ නියෝජිතය ලෙස සිඳුයිඛී යේ හිටපු නියෝජිත පොලීස්පති හා පාතික බුද්ධි තොරතුරු ප්‍රධානී සිඳිර මෙන්ඩිස්ගේ පැමිනිම ගැන වධනිංසාවට එරෙහි කම්ටුව තම උත්සුකතා ද විස්තර කළේය. 2009 පුද්න තෙක් මෙන්ඩිස් රිඳුවානිකාරීව පොලීස් රාජ්‍යකාරී පදනම් සකසන තව තුස්ත විරෝධී නිති,

පුළුල්ව පැනිරිනෑ වධ හිංසා හා ප්‍රජාතන්ත්‍රීය අධිකවාසිකම් අවහාවිතය සම්බන්ධව තොරතුරු වසරන් කිරීමට ආන්තුව වධනිංසාවට එරෙහි කම්ටුව රස්වීම්වීම මෙන්ඩිස් යැවේය. ආන්තුව, කොළඹීන් සිදු කළ යුද අපරාධ හා අනෙකුත් මානව හිමිකම් උල්ලාභනයකිරීම් වලට සුදුහුනු ගැමවත් තම කජ්පාද වැඩිහිටිවීමට එරෙහිව කමිකරු පනත්තියේ විරෝධය මැයි පැවතීම්වීමට පොලීස් හා ම්‍යුවර් බලය යෙදුවීම දිගටම කරගෙන යාමවත් අධික්වාන කර ගෙන සිටි.